

**STANOVISKO ÚSTAVU K REPORTÁŽI TV MARKÍZA
POD NÁZVOM „ZATEPLUJEME TOXICKOU LÁTKOU“,
KTORÁ ODZNELA VO VEČERNÝCH TELEVÍZNYCH NOVINÁCH 2.3.2009**

Odvysielaná reportáž sa **Technického a skúšobného ústavu stavebného, n. o.** dotýka ako:

- Notifikovanej osoby č. 1301, ktorá skúša polystyrén ako tepelnoizolačný výrobok podľa harmonizovanej európskej normy STN EN 13163: 2003 Tepelnoizolačné výrobky pre stavebníctvo. Priemyselne vyrábané výrobky z expandovaného (penového) polystyrénu (EPS). Špecifikácia a STN EN 13164: 2003 Tepelnoizolačné výrobky pre stavebníctvo. Priemyselne vyrábané výrobky z extrudovanej (vytláčanej) polystyrénovej peny (XPS). Špecifikácia;
- Osvedčovacieho miesta OM 04, ktoré vydáva technické osvedčenia na tepelnoizolačné (zateplovacie) systémy ETICS na báze EPS podľa európskeho predpisu ETAG 004 a Notifikovanej osoby č. 1301, ktorá vydáva príslušné certifikáty zhody s technickým osvedčením;
- organizácie, ktorá projektuje tepelnú ochranu budov zateplením najmä obvodových plášťov budov s využitím osvedčených systémov ETICS na báze penového polystyrénu (EPS) a minerálnej vlny (MW);
- organizácie, ktorá vydáva licencie stavebným firmám na zateplovanie s osvedčenými systémami ETICS a kontroluje kvalitu zateplovacích prác;
- a organizácie, ktorá vykonáva hodnotenie energetickej hospodárnosti budov a vydáva energetické certifikáty na nové a významne obnovené budovy, kde pri výstavbe alebo významnej obnove sa uplatňujú kontaktné tepelnoizolačné systémy ETICS.

Uvedenými aktivitami ústav umožňuje výrobcovi polystyrénu jeho uvádzanie na trh ako tepelnoizolačného stavebného výrobku a jeho zabudovanie do stavieb ako podstatnú súčasť zateplovacích systémov budov. Technické špecifikácie vyplývajúce zo zákona o stavebných výrobkoch a súvisiace legislatívne predpisy, ktoré pri týchto aktivitách ústav aplikuje, nevyžadujú skúšanie polystyrénu s ohľadom na prítomnosť alebo uvoľňovanie nebezpečných látok.

Látka hexabromocyklohexán (HBCD), ktorá sa pridáva v množstve cca 0,7 % resp. 2,5 % hmotnostných jednotiek pri výrobe EPS resp. XPS ako retardér horenia, a ktorá bola predmetom reportáže, je od októbra 2008 klasifikovaná Európskou chemickou agentúrou (ECHA) ako látka PBT (perzistentná, bioakumulačná a toxická). Podrobnosti o jej toxických vlastnostiach - nie však o mutagénnych a karcinogénnych vlastnostiach - sú uvedené v dokumente prístupnom na http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_table_en.asp. Údaje z tohto dokumentu nezasvedčujú tomu, čo odznelo v reportáži pokiaľ ide o zdravotné riziká pri styku s touto látkou. Podstatnejšia je však skutočnosť, že táto látka použitá pri výrobe EPS alebo XPS ako retardér horenia je zabudovaná do polymérnej matrice polystyrénu a jej uvoľňovanie do ovzdušia nebolo doteraz nijako preukázané. Navyše, ak by sa aj neskôr skúškami, ktoré zatiaľ u nás nie sú štandardizované, zistila nejaká miera uvoľňovania tejto látky v priebehu životnosti stavby, nedá sa reálne predpokladať, že uvoľnená látka by cez stenu budovy prenikala do vnútorných (obývaných) priestorov.

Preto reportáž špeciálne zameranú v súvislosti s látkou HBCD len na polystyrén, ako veľmi efektívny tepelnoizolačný stavebný výrobok, hoci sa HBCD ako retardér horenia používa aj v iných výrobkoch, napr. v textíliach (<http://www.bsef.com/our-substances/hbcd/applications-3/>), **považujeme za neserióznú a zavádzajúcu.**